30.05.2022

Maa- ja metsätalousvaliokunta
Eduskunta
MmV@eduskunta.fi

HE76/2022 VP

Lausunto koskien luonnon hallituksen esitystä eduskunnalle luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

SLC r.f. kiittää mahdollisuudesta lausua esityksestä uudeksi luonnonsuojelulaiksi. SLC näkee erittäin tärkeänä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen ja osana sitä ajantasaisen lainsäädännön. SLC näkee lähtökohtana toimivalle luonnonsuojelulle keinojen monipuolisuuden, suojelun tehokkaan kohdentamisen sekä hyväksyttävyyden maanomistajien keskuudessa.

Siten SLC kannattaa esityksen tavoitteita luonnonsuojelulain toimivuuden parantamiseksi sekä luonnonsuojelun hyväksyttävyyden ja selkeyden lisäämiseksi, mutta esittää vakavan huolensa omaisuudensuojan toteutumatta jäämisestä nykyisessä esityksessä. Pykäläkohtaiset huolensa SLC on esittänyt lausunnossaan ympäristöministeriölle 13.9.2021. Esitys uudeksi luonnonsuojelulaiksi on kuitenkin edelleen ongelmallinen omaisuudensuojan näkökulmasta.

Erityistä huolta aiheuttaa edelleen ehdotettu luontotyyppisuojelu ja ekologisen kompensaation kokonaisuudet. Luontotyyppisuojelussa mahdollistettaisiin edelleen luonnonsuojelu ilman viranomaisen rajauspäätöstä. Suojelun ”automatisointi” ja viranomaisvastuun siirtäminen maanomistajalle, toisin sanoen maallikolle, on kohtuuton. Korvausmahdollisuudesta huolimatta, on tällainen menettely prosessina ongelmallinen. Uhanalaisten luontotyyppien ja lajien huomioonottamisvelvollisuuden sääntelyn vaikutukset maanomistajille ovat epäselviä.

SLC näkee, että ekologinen kompensaatio sisältää paljon potentiaalia luonnon monimuotoisuuden edesauttamiseksi, mutta ennen kuin siitä säädetään lailla, pitäisi saattaa loppuun sitä koskevat pilottihankkeen.

SLC näkee, että luonnon monimuotoisuus turvataan parhaiten erilaisilla työkaluilla. On myös tärkeää, että suojelusta koituvia haittoja ja kustannuksia korvataan maanomistajille täysimääräisesti. Luonnonsuojelulakia ei pitäisi käyttää luonnonsuojelun pakkokeinona, vaan sen sijaan vapaaehtoisia keinoja, kuten METSO- ja HELMI-ohjelmia, tulisi pyrkiä priorisoimaan.

Tämänhetkinen ehdotus luonnonsuojelulaiksi ei ole maanomistajia kohtaan oikeudenmukainen, sillä se ei turvaa omaisuudensuojaa. Tämän vuoksi yksi lainsäätäjän tavoitteista, lain hyväksyttävyys, ei myöskään vielä toteudu.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0

Maanomistajien omaisuus tarjoaa lukuisia ekosysteemipalveluita koko yhteiskunnalle, minkä johdosta luonnon suojelusta aiheutuvat kustannukset on kyettävä allokoimaan oikeudenmukaisesti.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

Viktor Harvio
Metsäasiamies

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0